

Temeljem članka V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 59/07 od 22. svibnja 2007. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 18. sjednici, održanoj 27. lipnja 2007. godine, donijelo

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE SLOVENIJE

Članak 1.

Ratificira se Sporazum o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije, potpisani u Sarajevu 19. veljače 2007. godine na hrvatskome, srpskom, bosanskom i slovenskome jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma glasi:

SPORAZUM

O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE SLOVENIJE

Bosna i Hercegovina i Republika Slovenija, u nastojanju da urede međusobne odnose na području socijalnog osiguranja, zaključuju sljedeći Sporazum:

I. DIO OPŠE ODREDBE

Članak 1. Definicije pojmova

(1) U ovom sporazumu naredni pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. "teritorij"

- za Bosnu i Hercegovinu teritorij Bosne i Hercegovine,
- za Republiku Sloveniju područje Republike Slovenije;

2. "državljanin"

- za Bosnu i Hercegovinu - državljanin Bosne i Hercegovine,
- za Republiku Sloveniju - državljanin Republike Slovenije;

3. "pravni propisi"

- zakoni i drugi pravni propisi koji se odnose na oblasti navedene u stavku 1. članka 2. ovog Sporazuma;

4. "mjerodavna tijela"

- za Bosnu i Hercegovinu: Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine u suradnji s mjerodavnim tijelima u entitetima Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, i to:

a) u Federaciji Bosne i Hercegovine:

- Federalno ministarstvo zdravstva,
- Federalno ministarstvo rada i socijalne politike;

b) u Republici Srpskoj:

- Ministarstvo zdravlja i socijalne skrbi Republike Srpske,
- Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske;

c) u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine:

- Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- za Republiku Sloveniju - Ministarstvo za rad, obitelj i socijalna pitanja i Ministarstvo za zdravlje;

5. "nositelj"

- zavod, fond ili tijelo mjerodavno za provedbu pravnih propisa iz stavka 1. članka 2. ovog Sporazuma;

6. "mjerodavni nositelj"

- nositelj kod kojeg je osoba osigurana na dan podnošenja zahtjeva za davanje ili uslugu ili kod kojeg ima ili bi imala pravo na davanje ili uslugu;

7. "tijela za vezu"

- tijela koja su ovlaštena za neposredne međusobne kontakte radi lakše provedbe ovog Sporazuma;

8. "osiguranik"

- osoba osigurana prema pravnim propisima iz stavka 1. članka 2. ovog Sporazuma;

9. "član obitelji"

- osoba koja je kao takva određena ili priznata prema pravnim propisima iz stavka 1. članka 2. ovog Sporazuma;

10. "razdoblje osiguranja"

- razdoblje plaćanja doprinosa i s njime izjednačena razdoblja uključujući poseban staž do 1. siječnja 1965. godine, kao i druga razdoblja koja se kao takva priznaju prema pravnim propisima država ugovornica;

11. "prebivalište" ("stalno prebivalište")

- mjesto u kojem se osoba naseli s namjerom da u njemu stalno živi i u kojemu je prijavljena sukladno odgovarajućim pravnim propisima;

12. "boravište" ("trenutačno prebivalište")

- mjesto na teritoriju jedne države ugovornice gdje se privremeno zadržava ili boravi osoba koja ima prebivalište na teritoriju druge države ugovornice;

13. "davanje"

- novčano davanje prema pravnim propisima iz stavka 1. članka 2. ovog Sporazuma;

14. "usluga"

- zdravstvena usluga, uključujući ortopedska i druga pomagala;

15. "žurne zdravstvene usluge"

- usluge koje nije moguće odgoditi, a da se time ne ugrozi život ili zdravlje osobe.

(2) Drugi pojmovi u ovom sporazumu imaju značenje koje određuju pravni propisi koji važe u svakoj od država ugovornica.

Članak 2. **Pravni propisi na koje se sporazum odnosi**

(1) Ovaj se sporazum odnosi na:

- pravne propise u Bosni i Hercegovini koji se odnose na:

- a) zdravstvenu skrb i zdravstveno osiguranje,
- b) mirovinsko i invalidsko osiguranje,
- c) dodatak na djecu i novčane naknade za razdoblje porodiljskog odsustva,
- d) osiguranje u slučaju neuposlenosti;

- slovenske pravne propise koji se odnose na:

- a) zdravstvenu skrb i zdravstveno osiguranje,
- b) obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje,
- c) roditeljsku naknadu i dodatak na djecu,
- d) upošljavanje i osiguranje za slučaj neuposlenosti.

(2) Osim ako u stavku 3. ovog članka nije drukčije određeno, ovaj se sporazum odnosi na sve pravne propise koji mijenjaju ili dopunjaju pravne propise iz stavka 1. ovog članka.

(3) Ovaj se sporazum ne odnosi na pravne propise o drugim sustavima socijalne sigurnosti, na novouvedena područja socijalne sigurnosti i na sustave koji važe za žrtve rata i njegove posljedice.

Članak 3. **Osobe na koje se Sporazum primjenjuje**

Ovaj se sporazum primjenjuje na:

- a) osobe za koje važe ili su važili pravni propisi jedne ili obje države ugovornice;

- b) druge osobe ukoliko ostvaruju prava na temelju osiguranja osoba navedenih pod točkom a).

Članak 4. **Jednakopravnost kod primjene pravnih propisa**

Kod primjene pravnih propisa jedne države ugovornice državljanji druge države ugovornice izjednačeni su s državljanima prve države ugovornice, osim ukoliko ovim sporazumom nije drugčije određeno.

Članak 5. **Isplate davanja**

- (1) Ukoliko nije utvrđeno drugčije ovim sporazumom, mirovine i druga davanja na koja osoba ima pravo prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne mogu biti umanjena, promijenjena, zamrznuta, oduzeta ili konfiscirana zato što osoba koja na njihima ima pravo prebiva na teritoriju druge države ugovornice.
- (2) Državljanima druge države ugovornice, koji prebivaju u trećoj državi, prva država ugovornica isplaćuje mirovine i druga davanja pod istim uvjetima kao i svojim državljanima koji tamo prebivaju.
- (3) Odredbe st. 1. i 2. ovog članka se ne odnose na zaštitni dodatak, dodatak za pomoć i njegu, na novčane naknade koje osobe primaju temeljem invaliditeta, neuposlenosti, troškove sahrane (pogrebnina) i davanje za slučaj smrti (posmrtnina). Ova se davanja isplaćuju samo ako osoba koja je ostvarila to pravo ima prebivalište na teritoriju države ugovornice po čijim pravnim propisima je to pravo ostvareno.

Članak 6. **Izjednačenost pravnih činjenica**

Ako obavljanje neke djelatnosti na temelju koje osoba stiče dohodak ili određeni vid obveznog osiguranja sukladno pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravno djelovanje na određena davanja iz socijalnog osiguranja, takva djelatnost ili vid obveznog osiguranja ima jednakopravno djelovanje u drugoj državi ugovornici.

II. DIO **ODREDBE O PRIMJENI PRAVNIH PROPISA**

Članak 7. **Opće pravilo obveznog osiguranja**

Za obvezno osiguranje uposlenih osoba i osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost važe pravni propisi države ugovornice na čijem se teritoriju obavlja rad odnosno samostalna djelatnost, osim ako nije drugčije određeno čl. 8. ili 9. ovog Sporazuma.

Članak 8. **Detaširani djelatnici i druge osobe**

- (1) Ako poslodavac sa sjedištem na teritoriju jedne države ugovornice uputi svoju uposlenu osobu na rad na teritorij druge države ugovornice, na njega se primjenjuju pravni propisi prve države ugovornice do konca 24. kalendarskog mjeseca od početka rada na teritoriju druge države ugovornice, kao da je još uvijek uposlen na teritoriju prve države ugovornice. Ako se takav rad mora produljiti za razdoblje dulje od predviđena 24 mjeseca, primjena pravnih propisa države ugovornice u kojoj poslodavac ima sjedište može se izuzetno produljiti najduže za 24 mjeseca uz pristanak mjerodavnog tijela države ugovornice u kojoj se rad obavlja.
- (2) Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost na teritoriju jedne države ugovornice, a odlaze na teritorij druge države ugovornice kako bi tamo kraće vrijeme obavljale takvu djelatnost, ostaju osigurane prema pravnim propisima prve države ugovornice ukoliko njihov boravak u drugoj državi ugovornici nije dulji od 12 mjeseci. Ako navedena djelatnost zbog nepredviđenih razloga traje dulje od 12 mjeseci, tada se primjena pravnih propisa prve države ugovornice može, uz suglasnost mjerodavnog tijela države ugovornice u kojoj se djelatnost privremeno obavlja, produljiti najduže za 12 mjeseci.

(3) Na putujuće osoblje poslodavca koji se bavi zračnim, drumskim ili željezničkim prometom, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijem je teritoriju sjedište poslodavca.

(4) Na djelatnika uposlenog u poslovnici ili u stalnom predstavništvu poduzeća čije je sjedište na teritoriju druge države ugovornice primjenjuju se pravni propisi države na čijem je teritoriju ta poslovica ili stalno predstavništvo.

(5) Na posadu broda i na druge osobe uposlene na brodu primjenjuju se pravni propisi države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.

(6) Na osobe uposlene u državnoj upravi koje su upućene iz jedne države ugovornice u drugu primjenjuju se pravni propisi države ugovornice iz koje su osobe upućene.

Članak 9. Osobe uposlene u diplomatskim predstavništvima i konzulatima

(1) Na članove diplomatskog osoblja diplomatskog predstavništva i konzularne funkcioneare se primjenjuju pravni propisi države ugovornice-pošiljatelja koja ih je poslala u drugu državu ugovornicu - državu prijema.

(2) Stavak 1. ovog članka se primjenjuje i na članove administrativnog i tehničkog osoblja, kao i na poslugu diplomatskog predstavništva i konzulata koji nisu državljeni države prijema i koji u njih nemaju prebivalište.

(3) Izuzetno od stavka 2. ovog članka, članovi administrativnog i tehničkog osoblja diplomatskog predstavništva i konzulata koji su državljeni države pošiljatelja i imaju u državi prijema prebivalište, mogu u roku od tri mjeseca od početka uposlenja odabrati primjenu pravnih propisa države pošiljatelja.

(4) Stavak 1. ovoga članka se primjenjuje i na osobe uposlene u osobnoj službi kod člana diplomatskog osoblja ili konzularnog funkcionara ako su oni državljeni države pošiljatelja i imaju u toj državi prebivalište. Ako uposlene osobe nisu državljeni države pošiljatelja i u toj državi nemaju prebivalište, primjenjuju se pravni propisi koji važe u državi prijema.

Članak 10. Dogovor o izuzeću

(1) Na zajednički zahtjev uposlene osobe i njezinog poslodavca mogu se mjerodavna tijela obje države ugovornice dogovoriti o odstupanju od odredbi čl. 7. do 9. ovog Sporazuma, ali pri tomu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti uposlenja.

(2) Ako za uposlenu osobu, prema stavku 1. ovog članka, važe pravni propisi prve države ugovornice, iako je ta osoba uposlena na teritoriju druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi tako kao da je ta osoba uposlena na teritoriju prve države ugovornice.

III. DIO POSEBNE ODREDBE

1. Poglavlje ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Članak 11. Zbrajanje razdoblja osiguranja

Ako je za stjecanje, očuvanje ili ponovnu uspostavu prava iz zdravstvenog osiguranja potrebno prethodno navršeno određeno razdoblje osiguranja, tada se razdoblja osiguranja koja se računaju prema pravnim propisima obje države ugovornice zbrajam ukoliko se ne odnose na isto razdoblje.

Članak 12. Ostvarivanje prava

(1) Osiguranik koji je zdravstveno osiguran kod mjerodavnog nositelja jedne države ugovornice ima pravo na žurne zdravstvene usluge također i u razdoblju privremenog boravka na teritoriju druge države ugovornice.

(2) Ako je osigurani slučaj već nastupio, osiguranik mora dobiti suglasnost mjerodavnih nositelja prije privremene promjene boravka. Suglasnost se može uskratiti zbog zdravstvenog stanja, a može se dati i naknadno ukoliko prethodno nije bila tražena iz utvrđenih razloga.

(3) Osiguranik koji je zdravstveno osiguran kod mjerodavnog nositelja jedne države ugovornice i ima prebivalište na teritoriju druge države ugovornice ima pravo, na teret mjerodavnog nositelja, na usluge nositelja u mjestu boravka prema pravnim propisima koji važe za tog nositelja.

(4) Za usluge veće vrijednosti (ortopedska i druga pomagala) je potrebna prethodna suglasnost mjerodavnog nositelja, osim u slučaju da se zbog odlaganja usluge ugrozi život ili zdravlje osiguranika.

(5) Osiguranik koji je zdravstveno osiguran kod mjerodavnog nositelja jedne države ugovornice i koji je dobio njegovo odobrenje da ide na teritorij druge države ugovornice radi liječenja koje zahtjeva njegovo zdravstveno stanje, ima pravo na zdravstvene usluge na teritoriju druge države ugovornice prema pravnim propisima te države ugovornice i na teret mjerodavnog nositelja.

(6) Davanja iz zdravstvenog osiguranja plaća mjerodavni nositelj na svoj teret i prema svojim pravnim propisima.

(7) Odredbe st. 1. do 6. ovog članka se primjenjuju i na članove obitelji osiguranika.

Članak 13. Umirovljenici i njihovi članovi obitelji

(1) Umirovljenik koji prima mirovinu prema pravnim propisima obje države ugovornice ima pravo na zdravstveno osiguranje prema pravnim propisima države ugovornice u kojoj ima prebivalište.

(2) Umirovljenik koji prima mirovinu samo prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište na teritoriju druge države ugovornice, ima pravo na zdravstvene usluge prema pravnim propisima druge države ugovornice, a na teret mjerodavnog nositelja prve države ugovornice. U slučaju boravka na teritoriju prve države ugovornice taj umirovljenik ima pravo na žurne zdravstvene usluge prema pravnim propisima i na teret te države ugovornice.

(3) Članovi obitelji umirovljenika koji su zdravstveno osigurani u jednoj državi ugovornici i imaju prebivalište na teritoriju druge države ugovornice Sporazuma imaju pravo na zdravstvene usluge na teret mjerodavnog nositelja. Opseg, vrsta i način izvršavanja zdravstvenih usluga se određuju prema pravnim propisima države ugovornice u kojoj oni imaju prebivalište, a krug članova obitelji i trajanje prava se određuje prema pravnim propisima koji važe za mjerodavnog nositelja.

Članak 14. Nositelji koji osiguravaju zdravstvene usluge

Zdravstvene usluge iz čl. 12, 13, 16. i 17. ovog Sporazuma osigurava:

- u Bosni i Hercegovini - organizacijska jedinica nositelja zdravstvenog osiguranja koja je mjerodavna prema mjestu prebivališta ili boravištu osiguranika;
- u Sloveniji - teritorijalna jedinica Zavoda za zdravstveno osiguranje Slovenije, mjerodavna prema mjestu prebiva- lišta ili boravištu osiguranika.

Članak 15. Povrat troškova

(1) Povrat troškova zdravstvenih usluga nadoknađuje mjerodavni nositelj u stvarnom iznosu, osim upravnih troškova.

(2) Mjerodavni nositelji se mogu dogovoriti također i o drugom načinu obračunavanja troškova.

2. Poglavlje

POVREDA NA RADU ILI PROFESIONALNA BOLEST

Članak 16. Povreda na radu ili profesionalna bolest

(1) Osiguranik koji zbog povrede na radu ili zbog profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvene usluge prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima u razdoblju boravka na teritoriju druge države ugovornice pravo na zdravstvene usluge na teret mjerodavnog nositelja, a sukladno pravnim propisima koji važe u mjestu boravišta. Tada se koriste st. 2. i 4. članka 12. ovog Sporazuma.

(2) Troškovi zdravstvenih usluga se nadoknađuju sukladno odredbama članka 15. ovog Sporazuma.

Članak 17. Nesreća na putu na posao

Ukoliko osiguranik s prebivalištem u jednoj državi ugovornici putuje na temelju važećeg ugovora o radu, a radi obavljanja posla, u drugu državu ugovornicu, bez prekida i najkraćim putem, te ako tijekom tog putovanja u mjesto uposlenja doživi nesreću, nositelj druge države ugovornice osigurava odgovarajuće usluge i davanja sukladno svojim pravnim propisima o osiguranju u slučaju povrede na radu. Isto važi i za nesreću koju doživi uposlena osoba pri povratku u državu prebivališta neposredno nakon isteka ugovora o radu na temelju kojeg je ta osoba bila u drugoj državi ugovornici.

Članak 18. Davanje u slučaju profesionalnog oboljenja

(1) Ako treba u slučaju profesionalne bolesti uzeti u obzir pravne propise obje države ugovornice, davanje se odobrava samo sukladno pravnim propisima one države ugovornice na čijem je teritoriju osiguranik posljednji put obavljao taj posao koji može prouzročiti tu profesionalnu bolest, ukoliko osiguranik prema tim pravnim propisima ispunjava uvjete.

(2) Ako je osiguranik u jednoj državi ugovornici već stekao pravo na davanje zbog profesionalne bolesti, mjerodavni nositelj te države ugovornice mora i dalje osiguravati davanje i u slučaju pogoršanja bolesti. Ako je pak osiguranik nakon stjecanja prava na davanje u prvoj državi ugovornici obavljao posao u drugoj državi ugovornici, kod kojeg postoji jednak rizik za profesionalnu bolest zbog koje je već stekao pravo na davanje, tada mora nadalje to jednak davanje osigurati nositelj druge države ugovornice.

3. Poglavlje

NOVČANA NAKNADA U RAZDOBLJU PORODILJSKOG ODSUSTVA ODNOSENKO RODITELJSKA NAKNADA

Članak 19. Novčana naknada u razdoblju porodiljskog odsustva odnosno roditeljska naknada

(1) Osobe koje predu iz jedne države ugovornice u drugu državu ugovornicu imaju pravo na novčanu naknadu u razdoblju porodiljskog odsustva, odnosno roditeljsku naknadu, po pravnim propisima države ugovornice u kojoj su bile osigurane u trenutku stjecanja tog prava, ukoliko ispunjavaju uvjete koje za stjecanje tih davanja propisuje ta država ugovornica.

(2) Ukoliko je za stjecanje prava na novčanu naknadu za razdoblje porodiljskog odsustva, odnosno roditeljske naknade, sukladno pravnim propisima države ugovornice koja osigurava davanje potrebno prethodno razdoblje osiguranja, po potrebi se zbrajaju razdoblja osiguranja u obje države ugovornice.

(3) Ako visina novčane naknade za razdoblje porodiljskog odsustva, odnosno roditeljska naknada, ovisi o visini prethodne plaće osobe koja ima pravo na tu naknadu i ako je ta osoba navršila propisano razdoblje osiguranja na način naveden u stavku 2. ovog članka, tada se kao prethodna plaća uračunava samo plaća koju je ta osoba ostvarila u državi ugovornici koja osigurava pravo na novčanu naknadu u razdoblju porodiljskog odsustva, odnosno roditeljsku naknadu, i to tako da se plaća zarađena u toj državi računa kao plaća u cijelokupnom propisanom razdoblju.

4. Poglavlje **STAROST, INVALIDITET I SMRT**

Članak 20. **Zbrajanje razdoblja osiguranja**

(1) Ako je osiguranik ostvario razdoblje osiguranja sukladno pravnim propisima obje države ugovornice, tada se ona zbrajaju kod ostvarivanja, očuvanja ili ponovnog priznavanja prava na davanja, u slučaju da se ne odnose na isto razdoblje. U kojem opsegu i kako se uzima u obzir razdoblje osiguranja, određuju pravni propisi države ugovornice u kojoj je osiguranik navršio to razdoblje osiguranja.

(2) Ako prigodom primjene stavka 1. ovog članka nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje prava na davanja za državljane država ugovornica, mjerodavni nositelj uzima u obzir također i razdoblje osiguranja navršeno u trećim državama s kojima su obje države ugovornice sklopile sporazume o socijalnom osiguranju ili socijalnoj skrbi, u kojima je predviđeno zbrajanje razdoblja osiguranja. Ako je samo jedna država ugovornica sklopila ugovor s trećom državom, nositelj te države ugovornice uzima u obzir za državljane država ugovornica također i razdoblje osiguranja koje je navršeno u trećoj državi.

(3) Razdoblje osiguranja, ostvareno u drugoj državi ugovornici, uzima se u obzir samo u stvarnom trajanju.

Članak 21. **Utvrđivanje samostalnog davanja**

Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje bez zbrajanja razdoblja osiguranja, nositelj te države ugovornice osigurava odgovarajuće davanje samo na temelju razdoblja osiguranja koje on uzima u obzir sukladno svojim pravnim propisima.

Članak 22. **Utvrđivanje srazmernog dijela davanja**

Ako osiguranik ili član njegove obitelji ispunjava uvjete za davanje samo uz primjenu članka 20. ovog Sporazuma, tada se pravo na davanje utvrđuje na sljedeći način:

(a) Nositelj svake države ugovornice će, sukladno svojim pravnim propisima, ustvrditi ispunjava li određena osoba, zbrajanjem razdoblja osiguranja kao što je to navedeno u članku 20. ovog Sporazuma, uvjete za priznavanje prava na davanje.

(b) Ako postoji pravo na davanje svaki nositelj koji dolazi u obzir prvo će izračunati teoretski iznos davanja koji bi morao isplaćivati u slučaju kada bi prema svojim pravnim propisima uzeo u obzir cijelokupno razdoblje osiguranja, navršeno prema pravnim propisima obje države ugovornice, i razdoblje osiguranja iz stavka 2. članka 20. ovog Sporazuma. Ako je iznos davanja neovisan o duljini razdoblja osiguranja tada on važi kao teoretski iznos.

(c) Na temelju ovog iznosa nositelj će odrediti iznos koji je dužan isplaćivati srazmerno prema duljini razdoblja osiguranja, prema svojim pravnim propisima i cijelokupnom razdoblju osiguranja.

(d) Ako su prigodom primjene točke (c) ukupna razdoblja osiguranja koja se uzimaju u obzir prema pravnim propisima država ugovornica i razdoblje osiguranja iz stavka 2. članka 20. ovog Sporazuma dulji od najduljeg mogućeg razdoblja osiguranja koje je prema pravnim propisima jedne države ugovornice određeno za utvrđivanje visine davanja, tada se djelomični iznos za isplatu izračunava srazmerno razdoblju osiguranja koje

se uzima u obzir prema pravnim propisima te države ugovornice i njezinog najduljeg mogućeg razdoblja osiguranja.

(e) Prigodom primjene točke (b) ovog članka, kod određivanja mirovinske osnove svaka država ugovornica uračunava samo razdoblje osiguranja ostvareno sukladno svojim pravnim propisima.

Članak 23. Razdoblje osiguranja kraće od 12 mjeseci

Ako razdoblje osiguranja koje se uzima u obzir prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne iznosi ukupno 12 mjeseci, tada se prema njezinim pravnim propisima ne priznaje nikakvo davanje. Ova odredba ne važi u slučaju da prema tim pravnim propisima postoji pravo na davanje samo na temelju tog razdoblja osiguranja. U tom će slučaju nositelj druge države ugovornice, prigodom stjecanja, očuvanja ili ponovnog priznavanja prava na davanje i njegovoj visini, uzeti u obzir samo razdoblje osiguranja za koje je plaćen doprinos, kao da je navršen prema njegovim pravnim propisima.

5. Poglavlje NEUPOSLENOST

Članak 24. Zbrajanje razdoblja osiguranja

Razdoblje osiguranja, postignuto obveznim osiguranjem sukladno pravnim propisima jedne države ugovornice, uzima se u obzir u potrebnoj mjeri prigodom utvrđivanja prava na novčanu naknadu u slučaju neuposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ukoliko je neuposlena osoba bila u radnom odnosu u državi ugovornici u kojoj utvrđuje naknadu u razdoblju zadnjih 18 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za naknadom i ukoliko je najmanje devet mjeseci bilo obvezno osigurano za slučaj neuposlenosti, te ukoliko pri tomu nisu bili prekršeni propisi o upošljavanju stranaca.

6. Poglavlje DJEĆJI DOPLATAK

Članak 25. Pravo na dječji doplatak

(1) Pravo na dječji doplatak se prema pravnim propisima jedne države ugovornice priznaje i za djecu državljane druge države ugovornice koja imaju prebivalište, odnosno boravište, u prvoj državi ugovornici.

(2) Ako su prigodom primjene odredbi ovog Sporazuma ispunjeni uvjeti za stjecanje prava na dječji doplatak, sukladno pravnim propisima obje države ugovornice, tada se pravo na dječji doplatak priznaje sukladno pravnim propisima one države ugovornice u kojoj dijete ima prebivalište, odnosno boravište.

(3) Djeca, u smislu ovog poglavlja, su osobe za koje je predviđen dječji doplatak prema važećim pravnim propisima obje države ugovornice.

IV. DIO RAZNE ODREDBE

Članak 26. Provjeda Sporazuma

(1) Mjerodavna će tijela administrativnim dogовором odrediti način provedbe ovog Sporazuma.

(2) Dogovorom iz stavka 1. ovog članka mjerodavna će tijela zbog lakšeg sporazumijevanja i radi uspostave jednostavne i brze veze između nositelja obje države ugovornice odrediti tijela za vezu.

(3) Mjerodavna tijela država ugovornica će se obavještavati o sljedećem:

- a) o svim mjerama koje će biti prihvaćene za primjenjivanje ovog Sporazuma;
- b) o svim promjenama pravnih propisa u svezi s primjenom ovog Sporazuma, najkasnije u roku od 60 dana nakon njihovog stupanja na snagu.

(4) Prigodom primjene ovog Sporazuma mjerodavna tijela i nositelji obje države ugovornice moraju se pomagati i ophoditi kao da se radi o primjeni vlastitih pravnih propisa. Takva je pomoć besplatna.

(5) Mjerodavna tijela i nositelji obje države ugovornice mogu radi primjene ovog Sporazuma uspostaviti neposredan međusobni kontakt, kao i sa zainteresiranim osobama ili njihovim opunomoćenicima.

(6) Mjerodavna tijela i nositelji jedne države ugovornice ne smiju odbiti podnesene zahtjeve ili dopise zbog što su napisani jezikom druge države ugovornice.

(7) Liječničke preglede koji se vrše radi primjene pravnih propisa jedne države ugovornice, a odnose se na osobe s prebivalištem na teritoriju druge države ugovornice, na zamolbu mjerodavnog nositelja i na njegov teret, obavit će nositelj u mjestu prebivališta osobe. Ako se liječnički pregledi obavljaju u interesu obje države ugovornice troškovi se ne naknađuju.

Članak 27. Oslobađanje od ovjere i plaćanja taksi

(1) Ako su prema pravnim propisima jedne države ugovornice pisani podnesci i isprave koje treba podnijeti prigodom primjene tih pravnih propisa djelomično ili u potpunosti oslobođeni taksi, uključujući i konzularne i upravne takse, tada to oslobađanje važi i za odgovarajuće pisane podneske i isprave koje treba podnijeti prigodom primjene ovog Sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice iz članka 2. stavak 1. ovog Sporazuma.

(2) Za isprave koje treba podnijeti prigodom primjene ovog Sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice iz članka 2. stavak 1. ovog Sporazuma službama druge države ugovornice nije potrebna ovjera, odnosno neka slična formalnost.

Članak 28. Podnošenje zahtjeva

(1) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva koja se prigodom primjene ovog Sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice podnesu mjerodavnom tijelu ili nositelju jedne od država ugovornica smatraju se kao zahtjevi, izjave ili pravna sredstva podnesena mjerodavnom tijelu ili nositelju druge države ugovornice.

(2) Zahtjev za davanjem podnesen prema pravnim propisima jedne države ugovornice smatra se kao zahtjev za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice. To ne važi kada podnositelj zahtjeva izričito traži odgodu ostvarivanja prava na davanje u slučaju starosti, stečenih prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(3) Zahtjeve, izjave ili pravna sredstva koji se kod primjene pravnih propisa jedne države ugovornice moraju podnijeti u odgovarajućem roku nekom tijelu, nositelju ili drugoj mjerodavnoj službi te države ugovornice, mogu se u istom roku podnijeti odgovarajućem tijelu, nositelju ili drugoj mjerodavnoj službi druge države ugovornice.

(4) U slučajevima iz st. 1, 2. i 3. ovog članka tijela odmah neposredno ili posredovanjem tijela za vezu dostavljaju podnesene zahtjeve, izjave ili pravna sredstva odgovarajućem nositelju druge države ugovornice.

Članak 29. Valuta i obračunski tečaj

(1) Nositelj mjerodavan za isplatu davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice davanja priznaje u valuti koja važi u toj državi ugovornici.

- (2) Isplate davanja iz stavka 1. ovog članka korisniku koji ima prebivalište u drugoj državi ugovornici se obavlaju u konvertibilnoj valuti (EUR).
- (3) Isplate između nositelja država ugovornica se obavlaju u konvertibilnoj valuti (EUR).
- (4) Kod preračunavanja davanja u valutu druge države ugovornice je mjerodavan tečaj koji važi na dan kad je nositelj doznačio davanje tijelu isplate svoje države radi isplate u drugu državu ugovornicu.

Članak 30. Priznavanje izvršnih odluka

- (1) Izvršne odluke sudova, kao i odluke drugih tijela ili nositelja jedne države ugovornice, te dokazi o neplaćanju doprinosa (isprave) ili drugih potraživanja iz socijalnog osiguranja, kao i zahtjev za vraćanjem neopravdano primljenog davanja, priznaju se i u drugoj državi ugovornici.
- (2) Priznavanje se može odbiti jedino ako je oprečno pravnom poretku one države ugovornice u kojoj bi odluku ili ispravu trebalo priznati.
- (3) Na temelju izvršnih odluka i isprava, priznatih prema stavku 1. ovoga članka, provodi se izvršenje u drugoj državi ugovornici. Izvršni se postupak provodi prema pravnim propisima koji vrijede za izvršenje donesenih odgovarajućih odluka i isprava u onoj državi ugovornici na čijem se području provodi izvršenje. Primjerak odluke ili isprave mora sadržavati potvrdu o njezinoj izvršnosti (klauzula o izvršnosti).

Članak 31. Obračun akontacije

- (1) Ako je nositelj jedne države ugovornice isplatio akontaciju davanja, tada će se isplaćena akontacija na njegov zahtjev naplatiti zadržavanjem isplate iznosa za isto razdoblje na koje postoji pravo na davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice.
- (2) Ako je nositelj jedne države ugovornice isplatio više davanja nego što je trebalo za razdoblje za koje nositelj druge države ugovornice mora naknadno isplatiti odgovarajuće davanje, tada se razlika između pripadajućeg davanja i visine iznosa kojeg treba naknadno isplatiti računa kao akontacija u smislu stavka 1. ovog članka.

Članak 32. Naknada štete

- (1) Ako osoba koja prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na naknadu štete od treće osobe koja je nastala na teritoriju druge države ugovornice, tada zahtjev za naknadom štete prelazi na nositelja prve države ugovornice, i to prema pravnim propisima koji važe za tu državu ugovornicu.
- (2) Ako zahtjev za naknadom štete za istimena davanja iz istog slučaja nastale štete pripada nositelju i jedne i druge države ugovornice, tada može treća osoba udovoljiti zahtjevu oba nositelja plaćanjem jednom ili drugom nositelju uz oslobođajući učinak. U međusobnom odnosu su nositelji dužni izvršiti poravnanje u srazmjernim dijelovima.

Članak 33. Rješavanje sporova

- (1) Sporovi u svezi s provedbom ovog Sporazuma se rješavaju među mjerodavnim tijelima dogovorno.
- (2) Ako se spor ne riješi na način iz stavka 1. ovog članka u roku od šest mjeseci od prvog prijedloga za početak pregovora, predaje se arbitraži čiji sastav i postupak će biti predmetom dogovora među državama ugovornicama. Odluka arbitraže je za države ugovornice konačna i obvezujuća.

V. DIO
PRIJELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

**Članak 34.
Pravo na davanje**

- (1) Ovaj se sporazum ne primjenjuje za isplatu davanja za razdoblje prije njegovog stupanja na snagu.
- (2) Za utvrđivanje prava na davanje prema ovom sporazumu uzima se u obzir i razdoblje osiguranja koje je ostvareno prema pravnim propisima država ugovornica prije stupanja na snagu ovog Sporazuma.
- (3) Bez obzira na stavak 1. ovog članka, ovaj sporazum važi i za slučajeve osiguranja nastale prije njegovog stupanja na snagu.
- (4) Davanja koja postaju predmetom plaćanja tek na temelju ovog Sporazuma se utvrđuju na zahtjev korisnika. Ukoliko je zahtjev podnesen u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, tada se davanje priznaje od njegovog stupanja na snagu. Ako je zahtjev podnesen nakon tog roka onda se davanje priznaje od dana određenog sukladno pravnim propisima svake države ugovornice.
- (5) Bez obzira na odredbu članka 20. stavak 3. ovog sporazu- ma, razdoblja osiguranja navršena do 8. listopada 1991. godine sukladno pravnim propisima država ugovornica koji su važili u vrijeme kada su obje države ugovornice primje- njivale pravne propise bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije uzimaju se u obzir u trajanju kako su priznate prema tim pravnim propisima.

**Članak 35.
Uračunavanje razdoblja osiguranja**

- (1) Razdoblje osiguranja navršeno u drugim državama koje je bivša Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija preuzela na temelju međunarodnih ugovora s tim državama preuzima na svoj teret država ugovornica čiji je osiguranik državljanin na dan podnošenja zahtjeva za mirovinu. U slučaju da osiguranik ima državljanstvo obje države ugovornice, razdoblje osiguranja preuzima na svoj teret država ugovornica u kojoj osiguranik ima prebivalište na dan podnošenja zahtjeva za mirovinu. U slučaju da osiguranik nije državljanin država ugovornica ili državljanin bilo koje od država nasljednica bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, navedena razdoblja osiguranja idu na teret nositelja države ugovornice čiji je republički državljanin bio taj osiguranik na dan preuzimanja obveza po međunarodnom sporazumu.
- (2) Razdoblja osiguranja navršena prema pravnim propisima bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika od 1. siječnja 1973. do 8. listopada 1991. godine padaju na teret države ugovornice čiji je osiguranik državljanin na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma. U slučaju da osoba ima državljanstvo obiju država ugovornica, navedena će razdoblja na svoj teret uračunati država ugovornica u kojoj osoba ima prebivalište na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma.

**Članak 36.
Davanja prema prethodnim pravnim propisima**

- (1) Davanja koja je mjerodavni nositelj jedne države ugovornice priznao do 7. listopada 1991. godine prema pravnim propisima bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, s uračunavanjem razdoblja osiguranja navršenog prema pravnim propisima druge države ugovornice, ostaju obveza mjerodavnog nositelja države ugovornice koji je ta davanja priznao.
- (2) Mirovina koju je mjerodavni nositelj jedne države ugovornice priznao u smislu stavka 1. ovog članka, ostaje obveza nositelja države ugovornice koji ju je priznao i ne preračunava se ni u slučaju ako mjerodavni nositelj druge države ugovornice umirovljeniku prizna mirovinu ili srazmjerni dio mirovine primjenom ovog Sporazuma, na temelju razdoblja osiguranja koji prigodom određivanja mirovine prema stavku 1. ovog članka još nije bio uračunat čak i kada je to razdoblje kraće od 12 mjeseci.

(3) Mirovine koje je mjerodavni nositelj jedne države ugovornice priznao u srazmјernom dijelu u razdoblju od 8. listopada 1991. godine do početka važenja ovog Sporazuma, uz uračunavanje razdoblja osiguranja navršenog prema pravnim propisima druge države ugovornice i primjenom nekog trećeg međunarodnog sporazuma o socijalnom osiguranju, izuzev sporazuma sklopljenih između država nastalih na teritoriju bivše SFRJ, ne preračunavaju se prema odredbama ovog Sporazuma. Isto važi i za tzv. "samostalne" mirovine priznate u istom razdoblju na temelju ukupnog razdoblja osiguranja, navršenog prema pravnim propisima obje države ugovornice, ukoliko je na temelju tih razdoblja osiguranja nositelj neke treće države priznao svoje davanje sukladno međunarodnom sporazumu o socijalnom osiguranju sklopljenom između jedne od država ugovornica i te treće države.

(4) Nakon smrti umirovljenika iz stavka 1. do 3. ovog članka odredbe navedenih stavaka se primjenjuju i za ostvarivanje prava na udovičku, odnosno obiteljsku mirovinu.

Članak 37. Ponovno određivanje mirovina

(1) Mirovine koje je mjerodavni nositelj jedne države ugovornice priznao u razdoblju od 8. listopada 1991. godine do početka važenja ovog Sporazuma, uz uračunavanje razdoblja osiguranja navršenog prema pravnim propisima druge države ugovornice, određuju se prema službenoj dužnosti sukladno odredbama ovog Sporazuma. To važi i za davanja koja su po prvi put bila priznata u jednoj od država ugovornica do 7. listopada 1991. godine, a potom u razdoblju iz prethodne rečenice ostvarena i priznata u drugoj državi ugovornici na temelju pretežnog staža osiguranja, navršenog prema pravnim propisima te države ugovornice. U tim slučajevima dan kada je nositelj prve države ugovornice započeo postupak važi kao dan podnošenja zahtjeva, sukladno pravnim propisima druge države ugovornice. Tako određena davanja pripadaju od prvog dana narednog mjeseca nakon mjeseca u kojem je mjerodavni nositelj koji je prvi priznao pravo na mirovinu započeo postupak za ponovno određivanje mirovine.

(2) Uvjeti za stjecanje prava na mirovinu iz stavka 1. ovog članka u drugoj državi ugovornici se određuju prema pravnim propisima koji važe na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma. Ako prema pravnim propisima druge države ugovornice nisu ispunjeni uvjeti za priznanje prava na mirovinu na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma, davanja ostaju obveza države ugovornice koja ih je priznala.

(3) Ako bi primjenom stavka 1. ovog članka zbroj mirovina određenih prema pravnim propisima obje države ugovornice bio manji od već priznate mirovine koja se na dan ponovnog određivanja isplaćuje prema pravnim propisima jedne države ugovornice, tada će mjerodavni nositelj te države ugovornice isplaćivati korisniku i razliku između svoje već priznate mirovine i zbroja mirovina određenih prema pravnim propisima obje države ugovornice na sljedeći način:

a) Korisniku koji je mirovinu već stekao prema pravnim propisima jedne države ugovornice i koji ima na dan ponovnog određivanja mirovine prebivalište u toj državi ugovornici mjerodavni nositelj će i dalje isplaćivati mirovinu u iznosu koji bi mu pripadao prema pravnim propisima te države ugovornice. U tom će slučaju mjerodavni nositelj druge države ugovornice isplaćivati svoju mirovinu neposredno mjerodavnom nositelju prve države ugovornice.

b) Korisniku koji je pravo na mirovinu već stekao u toj državi ugovornici i ima na dan ponovnog određivanja mirovine prebivalište u drugoj državi ugovornici ili u nekoj trećoj državi, mjerodavni će nositelj prve države ugovornice isplaćivati mirovinu, nanovo određenu prema svojim pravnim propisima, i razliku između posljednjeg isplaćenog iznosa ranije priznate mirovine i zbroja mirovina određenih prema pravnim propisima obje države ugovornice. Razliku iz prethodne rečenice će mjerodavni nositelj prve države ugovornice isplaćivati sve dok zbroj mirovina određenih prema pravnim propisima obje države ugovornice ne dostigne visinu prethodno isplaćivane mirovine. Za pokriće preplate kod nositelja prve države ugovornice nositelj druge države ugovornice će svoje mirovine isplaćivati nositelju prve države ugovornice sve dok nositelj prve države ugovornice ponovno ne odredi mirovinu i dok preplata kod nositelja prve države ugovornice ne bude podmirena, a potom će mirovinu isplaćivati neposredno korisniku. O svakoj promjeni svoje mirovine on će, sve dok to bude potrebno, obavještavati mjerodavnog nositelja prve države ugovornice.

(4) Mjerodavni nositelj prve države ugovornice će ponovno odrediti mirovinu na temelju nanovo utvrđenog razdoblja osiguranja sukladno ovom sporazumu samo u slučaju da nositelj druge države ugovornice prizna pravo na mirovinu sukladno st. 1. i 2. ovog članka.

(5) Mirovine koje je mjerodavni nositelj jedne države ugovornice priznao u razdoblju nakon 7. listopada 1991. godine i do stupanja na snagu ovog Sporazuma, na temelju razdoblja osiguranja kraćeg od 12 mjeseci navršenog prema pravnim propisima te države ugovornice i sa uračunavanjem razdoblja osiguranja navršenim isključivo prema pravnim propisima druge države ugovornice, ponovno će se odrediti primjenom članka 23. ovog Sporazuma i stavka 1. ovog članka.

Članak 38. Stupanje na snagu i trajanje Sporazuma

(1) Ovaj sporazum podliježe ratificiranju. Isprave o ratificiranju treba što je moguće prije razmijeniti diplomatskim putem.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon isteka onog mjeseca u kojemu su strane izmijenile isprave o ratificiranju.

(3) Ovaj se sporazum zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica može ga otkazati sa otkaznim rokom od šest mjeseci. Otkaz djeluje sa istekom tekuće kalendarske godine i mora se predati u pismenoj formi, diplomatskim putem.

(4) U slučaju otkaza ovog Sporazuma njegove odredbe za stečena prava i dalje ostaju na snazi, i to bez obzira na ograničavajuće odredbe koje predviđaju sustavi s tog područja u slučaju boravka korisnika u inozemstvu.

(5) U slučaju otkaza ovog Sporazuma započeti postupci za ostvarivanje prava na temelju ovog Sporazuma okončat će se prema odredbama ovog Sporazuma.

Radi potvrđivanja navedenog opunomoćenici su potpisali ovaj sporazum.

Sastavljeno u Sarajevu dana 19. veljače 2007. godine u dva izvornika na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku te slovenskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednak vjerodostojni.

Za Bosnu i Hercegovinu
Sredoje Nović

Za Republiku Sloveniju
Marjeta Cotman

Članak 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na hrvatskome, srpskom i bosanskom jeziku i stupa na snagu danom objave.

Broj 01-011-2140-11/07
27. lipnja 2007. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Predsjedništva BiH
Nebojša Radmanović, s. r.
